



Schriftelijke vragen

ex Artikel 39 Reglement van Orde gemeenteraad Voorschoten

| | | | |
|-----------------------|--|---------------------------|--------------------|
| Datum | 7 september 2021 | Datum verzending | 9 september 2021 |
| Nummer vraag | 219 en 220 | Behandelaar | Lidwien van Langen |
| Ons zaaknummer | Z/21/52973/263685 | Portefeuillehouder | |
| | | Bijlage | |
| Onderwerp | Uitvoering raadsbesluit 1 a Kostenbesparende maatregelen Wmo | | |

Geachte Raad,

Door de PvdA -fractie zijn op 8 en 18 augustus 2021 vragen gesteld met betrekking tot de uitvoering raadsbesluit 1 a Kostenbesparende maatregelen Wmo . De beantwoording van deze vragen treft u hieronder aan.

Op 15 juli 2021 heeft de gemeenteraad in meerderheid ingestemd met de besispunten behorend bij het raadsvoorstel 'Kostenbesparende maatregelen Wmo'. Daarbij is onder meer ingestemd met besispunt 1a dat als volgt luidt:

"Het maatregelenpakket dat hoort bij scenario 4 vast te stellen w.o., :

a De VNG maatregelen implementeren: financiële situatie betrekken bij het Wmo onderzoek voor de Wmo voorzieningen 'schoon huis' (huishoudelijke ondersteuning) en de als algemeen gebruikelijke aan te merken woon - en vervoersvoorzieningen. Hierbij een 'referentie inkomen' vast te stellen voor het zelf betalen van de voorziening schoon huis van 200% van het Wettelijk Minimum Loon (WML) "

Desgevraagd door enkele fracties heeft wethouder de Bruijn tijdens de raadvergadering benadrukt dat:

- het bij de uitvoering gaat om een beoordeling van de zelfredzaamheid en wat hij of zij kan betalen, maar dat dit laatste niet wordt gecheckt;
- er geen inkomenstoets plaatsvindt maar dat 'je wel ergens een richtlijn moet hebben';
- er zeker geen toetsing van de financiële situatie plaatsvindt, maar dat de bezuiniging wel moet worden gerealiseerd;
- er geen inkomenstoets is maar we gaan wel het gesprek aan. Echter, 'je moet wel ergens een richtlijn hebben';

Met het oog op de beoogde uitvoeringspraktijk staat op bladzijde 11 van de notitie kostenbesparende maatregelen Wmo 2021 – 2022 onder andere:

- Er mag niet gekeken worden naar de financiële mogelijkheden van de aanvrager, aldus een juridisch specialist;
- Er mogen geen inkomensgegevens worden opgevraagd, maar consulenten mogen wel naar de algehele situatie vragen;
- De consulenten gaan een stevig moreel appèl doen op financiële zelfredzaamheid van de cliënt. In het keukentafelgesprek met de cliënt wordt nagegaan of er voldoende financiële ruimte is om particuliere hulp te kunnen betalen.



Vraag 1. Wat is de bestuursrechtelijke en politieke betekenis van de toezegging van de wethouder dat er geen inkomenstoets plaatsvindt gegeven beslispunt 1 a waarin besloten is tot een referentie inkomen van 200% WML? (Toelichting: In het besluit wordt geen enkele uitspraak gedaan over zaken als 'moreel appèl; er vindt zeker geen inkomenstoets plaats' e.d. Er staat wel – tamelijk stellig - dat een referentie inkomen wordt vastgesteld van 200% WML voor het zelf betalen van de voorziening schoon huis. Omdat de uitspraken van de wethouder geen vertaling hebben gekregen in amendering van beslispunt 1a is er zowel in bestuursrechtelijke als politieke zin een onduidelijke situatie ontstaan.)

Antwoord 1. De toelichting in het raadsvoorstel en de aanvullende toelichting en toezegging van de wethouder zijn onderdeel van de besluitvorming en geven aan hoe het raadsbesluit gelezen en geïnterpreteerd moet worden.

In de besluitenlijst is de interpretatie van het besluit als volgt vastgelegd. "De wethouder benadrukt dat bij aannemen van het voorstel het uitgangspunt blijft zoals de Adviesraad Sociaal Domein Voorschoten in de bij het agendapunt gevoegde reactie verwoordt: "Uitgangspunt is dat iemand ondersteuning vanuit de voorziening krijgt indien iemand niet zelfredzaam is; dus wat kan iemand wel of niet zelf doen, wat kan iemands netwerk wel of niet doen en wat kan iemand wel of niet betalen. Bij geen van deze vragen is toetsing aan de orde". Vrijwilligheid is de basis en zorgvuldig onderzoek moet aantonen dat geen alternatieve ondersteuning mogelijk is".

Daarbij is een inkomenstoets een ander begrip dan het genoemde referentie-inkomen. Bij een inkomenstoets wordt gevraagd de inkomensgegevens, (pensioen/loonstrook e.d.) te delen met de gemeente. Een referentie-inkomen is het inkomen dat in het keukentafel gesprek benoemd kan worden als een richtlijn. Een richtlijn waarmee de zelfredzaamheid besproken kan worden. De inwoner kan in het gesprek aangeven of hij /zij financieel zelfredzaam is of niet en de voorziening zelf wil en kan betalen.

Vraag 2. Hoe verhoudt de uitspraak op bladzijde 11 van de notitie kostenbesparende maatregelen Wmo 2021 – 2022 dat in het keukentafelgesprek met de cliënt wordt nagegaan of er voldoende financiële ruimte is om particuliere hulp te kunnen betalen, zich met de toezegging van de wethouder dat er geen inkomenstoets plaatsvindt?

Antwoord 2. De cliënt wordt in het gesprek (zonder toetsing) gevraagd of hij of zij zelfredzaam is. Indien de client dit met ja beantwoord, wordt vrijblijvend gevraagd of de client zelf de zorg kan of wil bekostigen. Dit alles zonder verplichting of druk.

Vraag 3. De door de gemeente nieuw aan te trekken toezichthouder rechtmatigheid sociaal domein is verantwoordelijk voor het toezicht op rechtmatige verstrekkingen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet. Hij/zij adviseert over preventie van misbruik en oneigenlijk gebruik bij zorgaanbieders en cliënten. Mede tegen de achtergrond van de kindertoeslagenaffaire en gegeven de stellige uitspraak van de wethouder 'dat de bezuiniging van €150.000 wel moet worden gerealiseerd', verzoekt de PvdA het college de raad te informeren over de waarborgen die zijn ingebouwd die voorkomen dat op oneigenlijke wijze door de gemeente druk wordt uitgeoefend op cliënten af te zien van de voorzieningen die in de Wmo zijn vastgelegd (en waar verplichtingen voor de gemeente uit voortvloeien).

Antwoord 3. De gemeente Voorschoten handelt binnen de grenzen van de wet en zal derhalve niet op oneigenlijke wijze druk uitoefenen op cliënten. Dit wordt ook ondersteund



door de toezegging van de wethouder. De raad zal ook op de hoogte houden geworden over het cliëntervaringsonderzoek van de komende jaren. Op deze manier kunt ook u als raad een vinger aan de pols houden.

Vraag 4. In het verlengde hiervan verzoekt de PvdA wethouder de raad te informeren over de instructies aan de Wmo-consulenten over de wijze waarop zij geacht worden af te zien van een inkomenstoets, maar wel moeten nagaan of er voldoende financiële ruimte is om particuliere hulp te kunnen betalen.

Antwoord 4. De raad gaat niet over de instructies in de werkwijze omdat zij een kaderstellend en controlerend orgaan is. De raad heeft wel inzage in de beleidsregels van de Wmo.

Vragen dd 18 augustus 2021 nr 220

“Het maatregelenpakket dat hoort bij scenario 4 vast te stellen w.o., :

a De VNG maatregelen implementeren: financiële situatie betrekken bij het Wmo onderzoek voor de Wmo voorzieningen ‘schoon huis’ (huishoudelijke ondersteuning) en de als algemeen gebruikelijke aan te merken woon - en vervoersvoorzieningen. Hierbij een ‘referentie inkomen ’ vast te stellen voor het zelf betalen van de voorziening schoon huis van 200% van het Wettelijk Minimum Loon (WML) ”

Vraag 1. Bent U bekend met het artikel in het Binnenlands Bestuur van 17 augustus waarin Minister van VWS duidelijk aangeeft dat ‘Inkomenstoets Wmo in strijd is met wet’ (‘Inkomenstoets Wmo in strijd met wet’ - Binnenlands Bestuur) ?

Antwoord 1. Ja

Vraag 2. Uit het artikel blijkt dat het ministerie van VWS contact heeft gezocht met een aantal Nederlandse gemeenten. Is Voorschoten ook in de afgelopen twee weken benaderd door het ministerie VWS inzake de Wmo c.q. het abonnementstarief? Zo ja, kunt U vertellen wat de boodschap van het ministerie VWS is geweest? Zo nee, gaat U naar aanleiding van het artikel zelf contact opnemen met het Ministerie VWS?

Antwoord 2. Voorschoten is inmiddels benaderd door VWS met de vraag alle relevante documenten door te sturen. Het college heeft het standpunt dat de werkwijze binnen de kaders van de wet valt. Mocht er uit de correspondentie relevante opmerkingen over de werkwijze voortkomen dan wordt u daarover geïnformeerd.

Vraag 3. Bent u voornemens de gemeenteraad een nieuw voorstel voor te leggen tegen de achtergrond van de uitspraak van de minister?

Antwoord 3. Nee, de werkwijze past binnen de kaders van de wet.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

